

STANOVISKO

(Číslo: 3006/2015-3.4/jm)

vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

42 181 810

3. Adresa sídla

Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Vladimír Novák

Vymenovaný na zastupovanie generálneho riaditeľa sekcie vôd

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Nám. Ľ. Štúra 1

812 35 Bratislava

e-mail: vladimir.novak@enviro.gov.sk

Tel. číslo: +421 2 5980 6103

Ing. Ľudmila Strelková

Odbor vodnej politiky

Ministerstvo životného prostredia SR

Námestie Ľudovíta Štúra 1

812 35 Bratislava

e-mail: ludmila.strelkova@enviro.gov.sk

Tel: +421 2 5980 6226

RNDr. Jana Gajdová

Výskumný ústav vodného hospodárstva

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5,

812 49 Bratislava 1

e-mail: gajdova@vuvh.sk

Tel: +421 2 5934 3384

Miesto konzultácie

Výskumný ústav vodného hospodárstva

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5,

812 49 Bratislava 1

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Vodný plán Slovenska

- Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a
- Plán manažmentu správneho územia povodia Visly.

2. Charakter

Predmetom Správy o hodnotení je posúdenie strategického dokumentu s celoštátnym dosahom: „**Vodný plán Slovenska**“ (alebo ďalej aj „VPS“), podľa § 12 ods.2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len – „vodný zákon“). Správa o hodnotení je vypracovaná podľa rozsahu hodnotenia vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia vôd, v spolupráci so Sekciou environmentálneho hodnotenia a riadenia, Odbor environmentálneho posudzovania (č. 1117/2015-6.2, 3006/2015-3.4/jm) zo dňa 12.01.2015.

„**Vodný plán Slovenska**“ je administratívnym nástrojom na dosiahnutie cieľov rámcovej smernice o vode. Pozostáva z plánov

- manažmentu správneho územia povodia Dunaja
- manažmentu správneho územia povodia Visly.

Súčasťou Vodného plánu Slovenska sú programy opatrení na dosiahnutie environmentálnych cieľov Rámcovej smernice o vode do roku 2015 resp. 2021 resp. 2027.

Prvý VPS bol vypracovaný v roku 2009 a schválený uznesením vlády SR č. 109/2010 dňa 10. februára 2010 a zaslaný Európskej komisii dňa 23. apríla 2010.

Záväzná časť prvého VPS je vydaná nariadením vlády SR č. 279/2011 Z. z., ktorým sa vyhlásil program opatrení na dosiahnutie environmentálnych cieľov.

V zmysle § 13 ods. 7 vodného zákona (čl. 13 rámcová smernica o vode (ďalej len „RSV“) plány manažmentu povodí sa prehodnocujú a aktualizujú každých šesť rokov.

Pri vypracovávaní druhého VPS boli zohľadňované odporúčania vyplývajúce zo Spoločnej implementačnej stratégie pre RSV a smernicu o povodniach a jej pracovného programu na roky 2013-2015, ďalej odporúčania EK prezentované v

- Správe komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (2012)
- Koncepcii na ochranu vodných zdrojov Európy (2012)
- odporúčaní z bilaterálnych rokovaní medzi MŽP SR a EK (Directorate-General Environment) a uskutočnených auditov.

Celý proces implementácie RSV je koordinovaný na úrovni Európskej komisie s cieľom zaviesť jednotný prístup a postup pri zabezpečovaní požadovaných úloh.

Za účasti členských štátov sa pripravujú strategické dokumenty a technické materiály, od ktorých sa odvíjajú stratégie na úrovni

- medzinárodných povodí a
- národné stratégie jednotlivých členských štátov.

Každé dva roky sa v rámci aktualizácie spoločnej stratégie pripravuje spoločný plán aktivít na obdobie nadchádzajúcich dvoch rokov.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom strategického dokumentu je na základe prehodnotenia a aktualizácie prvých plánov manažmentu povodí

- aktualizovať program opatrení zameraný na dosiahnutie environmentálnych cieľov Rámcovej smernice o vodách.

Environmentálne ciele

Environmentálne ciele umožňujú dlhodobu udržateľné vodné hospodárstvo na báze vysokej úrovne ochrany vodného prostredia. Hlavným environmentálnym cieľom je dosiahnutie dobrého stavu všetkých vôd do roku 2015, resp. najneskôr do roku 2027.

Pre naplnenie tohto cieľa musia byť splnené aj všetky ostatné **environmentálne ciele** v súlade s čl. 1 RSV (§ 5 vodného zákona) pre

- útvary povrchových vôd,
- útvary podzemných vôd,
- chránené územia závislé na vode.

Environmentálne ciele stanovené vo VPS zohľadňujú regionálne špecifiká, dostupnosť údajov a poznatkov o účinnosti navrhovaných opatrení.

Environmentálne ciele pre útvary povrchovej vody

Environmentálnym cieľom pre útvary povrchovej vody je vykonanie opatrení za účelom:

- a) zabránenia zhoršenia stavu útvarov povrchovej vody,
- b) ochrany, zlepšovania a obnovovania útvarov povrchovej vody s cieľom dosiahnuť dobrý stav povrchových vôd do 22. decembra 2015 resp. 2021, resp. 2027.
- c) ochrany a zlepšovania umelých a výrazne zmenených útvarov povrchových vôd s cieľom dosiahnuť dobrý ekologický potenciál a dobrý chemický stav do 22. decembra 2015 resp. 2021,
- d) postupného znižovania znečisťovania prioritnými látkami a zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

Environmentálne ciele pre útvary podzemnej vody

Environmentálnym cieľom pre útvar podzemnej vody je vykonanie opatrení na:

- a) zabránenie alebo obmedzenie vstupu znečisťujúcich látok do podzemnej vody a na zabránenie zhoršenia stavu útvarov podzemných vôd,
- b) ochranu, zlepšovanie a obnovovanie útvarov podzemnej vody a na zabezpečenie rovnováhy medzi odbermi podzemných vôd a dopĺňaním ich množstva s cieľom dosiahnuť dobrý stav podzemných vôd do 22. decembra 2015 resp. 2021, resp. 2027.
- c) zvrátenie významného vzostupného trendu koncentrácie znečisťujúcej látky, ktorý je spôsobený ľudskou činnosťou s cieľom postupného znižovania znečisťovania podzemnej vody.

Pre environmentálne ciele sú rozpracované na úrovni Európskej komisie metodické postupy, podľa ktorých sú vypracovávané programy opatrení. Tieto postupy sú vzájomne koordinované, s cieľom vypracovania komplexného programu opatrení na ochranu a zlepšenie kvality podzemných vôd a povrchových vôd.

Ciele pre chránené územia

Ciele pre chránené územia špecifikuje čl. 4(1) RSV ako dosiahnutie súladu so všetkými normami a cieľmi najneskôr do roku 2015, pokiaľ právne predpisy spoločenstva, podľa ktorých boli jednotlivé chránené oblasti ustanovené neobsahujú iné požiadavky. Pri manažmente útvarov povrchových a podzemných vôd, ktoré ležia v chránených územiach resp. sú s nimi funkčne prepojené je potrebné zohľadniť ciele vyplývajúce z právnych predpisov jednotlivých chránených území.

Vo všeobecnosti, pokiaľ chránené územie (ďalej aj CHÚ) nešpecifikujú konkrétne požiadavky na kvalitu vody

- ciele sa odvodzujú od kritérií dobrého stavu vôd v zmysle RSV.

V zásade platí, že zlepšením stavu vôd v zmysle RSV budú podporené aj ochranné ciele špecifické pre dané chránené územie.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Oblasti určené na odber podzemnej vody pre ľudskú spotrebu

V zmysle čl. 7(1) a čl. 6(2) RSV je potrebné, aby každý vodný útvar, z ktorého sa odoberá voda pre pitné účely o množstve viac ako 10 m³ za deň alebo slúži viac ako 50 osobám bol vymedzený za chránené územie. Ďalej čl. 7(3) RSV vyžaduje zabezpečiť nevyhnutnú ochranu týchto vodných útvarov s cieľom nezhoršenia ich kvality a zníženia miery úpravy potrebnej pre výrobu pitnej vody. Členské štáty môžu zriadiť ochranné pásma pre tieto vodné útvary.

V Slovenskej republike sú ochranné pásma vodárenských zdrojov určených na ľudskú spotrebu vymedzené v zmysle § 32 vodného zákona.

Vody určené na kúpanie

Účelom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa ruší smernica 76/160/EHS, je chrániť ľudské zdravie a zachovať resp. zlepšiť kvalitu vôd na kúpanie ako aj životné prostredie.

Požiadavky na kvalitu vody určenej na kúpanie sú ustanovené vyhláškou MZ SR č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie v znení vyhlášky MZ SR č. 397/2013 Z. z. ktorou sa mení vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie.

Oblasti citlivé na živiny

V SR sú určené dva druhy oblastí citlivých na živiny – sú to zraniteľné oblasti a citlivé oblasti, ktoré sú ustanovené Nariadením vlády SR č. 617/2004 Z. z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti. Cieľom vymedzenia oblastí citlivých na živiny je zníženie znečistenia podzemných i povrchových vôd živinami a predchádzať ďalšiemu zvyšovaniu znečistenia. Tieto ciele prispievajú i k dosiahnutiu cieľov pre útvary povrchových vôd a útvary podzemných vôd v zmysle Rámcovej smernice o vodách.

Chránené oblasti pre ochranu živočíšnych a rastlinných druhov a ich biotopov – Sústava Natura 2000

Do tejto skupiny chránených území patria chránené vtáčie územia s cieľom ochrany vtáctva a územia európskeho významu, s cieľom ochrany ostatných vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov.

Cieľom pre chránené územia európskeho významu je dosiahnutie ich priaznivého stavu.

Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

Požiadavky na kvalitu vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb určuje smernica 2006/44/ES o kvalite sladkých vôd vyžadujúcich ochranu alebo zlepšenie kvality na účely podpory života rýb, transponovaná do novely nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Výnimky

V rámcovej smernici o vode sa uznáva, že dosiahnutie dobrého stavu vôd môže v prípade niektorých vodných útvarov trvať dlhšie. Preto smernica členským štátom umožňuje uplatniť výnimku vzhľadom na prírodné podmienky daného vodného útvaru a predĺžiť lehotu až do roku 2027, prípadne aj na neskôr (čl. 4 ods.4 písm. c) rámcovej smernice o vodách). Lehota na dosiahnutie dobrého stavu vôd sa okrem iného môže predĺžiť aj vtedy, keď je dosiahnutie dobrého stavu daného vodného útvaru do roku 2015 technicky nemožné alebo neúmerne nákladné (čl. 4.ods. 4 a ods. 7 RSV).

Výnimky možno uplatniť i vtedy, ak účinnosť realizovaného opatrenia / í sa neprejaví na zlepšení stavu okamžite po ich realizácii. Vodné útvary sú obvykle súbežne ovplyvňované viacerými vplyvmi a preto vyriešenie niektorých z nich nemusí byť postačujúce na zabezpečenie dosiahnutia požadovaných cieľov.

Povrchové vody

V Plánoch manažmentu správneho územia povodia Dunaja a Visly (kapitoly 8.1 až 8.5) je popísaný prístup k návrhu opatrení a samostatný návrh opatrení na riešenie jednotlivých významných vodohospodárskych problémov. V rámci opatrení sú navrhované základné opatrenia potrebné na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z iných smerníc z oblasti vôd (čl. 11 ods.3(a) RSV), základné opatrenia priamo vyplývajúce z RSV (čl. 11 ods. 3(b) – (l) RSV) a doplnkové opatrenia.

Vzhľadom na veľké množstvo vyžadovaných opatrení pre riešenie jednotlivých vodohospodárskych problémov a tým dosiahnutie cieľov Rámцovej smernice o vodách, nie je možné ich všetky zrealizovať k požadovanému termínu, a to z technických i ekonomických príčin. Preto pre útvary povrchových vôd bude v druhom plánovacom cykle (2015 - 2021) uplatnená **výnimka podľa článku 4(4) Rámцovej smernice o vodách**, t.j. posun termínu dosiahnutia dobrého stavu vôd z dôvodu technickej nerealizovateľnosti opatrení v danom časovom období. Táto výnimka sa celkovo požaduje pre 657 vodných útvarov.

Z toho v správnom území

- povodia Dunaja pre 640 vodných útvarov
- povodia Visly pre 17 vodných útvarov.

V týchto vodných útvaroch navrhované opatrenia budú realizované postupnými krokmi do roku 2021 resp. do roku 2027 tak, aby sa dobrý stav vôd dosiahol v súlade s požiadavkami Rámцovej smernice o vodách.

Pre útvary povrchových vôd znečistené špecifickými syntetickými látkami a nesyntetickými látkami sa v správnom území povodia Dunaja požaduje výnimka z dosiahnutia dobrého chemického stavu podľa čl. 4(4) Rámцovej smernice o vodách, t.j. posun termínu dosiahnutia dobrého stavu vôd pre **16 vodných útvarov** a v **jednom vodnom útvare sa požaduje výnimka aj podľa čl. 4(5) RSV t.j. dosiahnutie menej prísnych environmentálnych cieľov**.

V správnom území **povodia Visly** sa výnimky z dosiahnutia dobrého chemického stavu **nepožadujú**. Uvedené výnimky sú v pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaja odôvodnené a vysvetlené.

Podzemné vody

V správnom území povodia Dunaja ciele dobrého chemického stavu v súčasnosti nedosahuje 11 útvarov podzemnej vody a ciele dobrého kvantitatívneho stavu 3 útvary podzemnej vody.

V správnom území povodia Visly sú všetky útvary podzemných vôd v dobrom kvantitatívnom aj v dobrom chemickom stave.

Aplikácia výnimky podľa článku 4(4) RSV pre 11 útvarov podzemnej vody v zlom chemickom stave.

Napriek tomu, že v 2. plánovacom období budú v 11 útvaroch podzemnej vody v zlom chemickom stave okrem základných opatrení (realizovaných v aglomeráciách, poľnohospodárstve – rastlinnej i živočíšnej výrobe, priemysle) uplatnené i doplnkové opatrenia, je predpoklad, že tieto ciele budú dosiahnuté až po roku 2021.

Tento predpoklad je spojený s

- fyzikálno-chemickými vlastnosťami kontaminujúcich látok, a to najmä s
- rýchlosťou degradácie a sorpčnými vlastnosťami, s ich
- správaním v prírodnom prostredí, spôsobom šírenia znečistenia do podzemných vôd a oneskorením prejavu dopadu ich používania na podzemné vody.

Z časového hľadiska ide o veľmi pomalý proces, ktorý s veľkou pravdepodobnosťou presiahne obdobie do roku 2021. Z toho vyplýva potreba uplatnenia výnimky z dosiahnutia environmentálnych cieľov do roku 2021.

Aplikácia výnimky podľa článku 4(4) RSV pre 3 útvary podzemnej vody v zlom kvantitatívnom stave

V správnom území povodia Dunaja **3 útvary podzemnej vody** v súčasnosti nedosahujú environmentálne ciele pre dosiahnutie **dobrého kvantitatívneho stavu**.

U týchto vodných útvarov je potrebné overiť využiteľné množstvá podzemných vôd hydrogeologickým prieskumom, ktorý sa bude realizovať v dvoch etapách, I. etapa v rokoch 2015-2016 a II. etapa v rokoch 2016-2018. Výstupom II. etapy bude návrh opatrení na zlepšenie kvantitatívneho stavu vodných útvarov (lokálne resp. regionálne), z ktorých realizáciou sa bude môcť začať až v roku 2019. Je predpoklad, že tieto opatrenia budú aj investičného charakteru, čo je náročné tak z časového ako aj ekonomického hľadiska. Preto sa nedá očakávať, že ich účinnosť – zlepšenie kvantitatívneho stavu podzemných vôd sa prejaví už v roku 2021.

Hlavné riziká nesplnenia cieľov ochrany vôd, biotopov a druhov

Hlavné riziko nesplnenia resp. nedosiahnutia cieľov RSV do roku 2015 resp. 2021 vo všetkých vodných útvaroch súvisí so skutočnosťou, že dosiahnutie dobrého stavu vôd môže v niektorých vodných útvaroch trvať dlhšie,

- ak technická realizácia navrhovaných opatrení nie je možná v danom časovom období, nakoľko náklady pri takomto krátkom časovom rozpätí by boli neprimerane vysoké,
- alebo prírodné podmienky neumožňujú dosiahnutie zlepšenia v požadovanom termíne.

RSV však umožňuje v takýchto prípadoch uplatniť výnimky z dosiahnutia dobrého stavu vôd v stanovenom termíne a umožňuje ho predĺžiť do roku 2021 resp. 2027. Výnimky možno uplatniť i vtedy, ak účinnosť realizovaného opatrenia / sa neprejaví na zlepšení stavu okamžite po ich realizácii, nakoľko vodné útvary sú obvykle súbežne ovplyvňované viacerými vplyvmi a preto vyriešenie niektorých z nich taktiež nemusí zabezpečiť dosiahnutie požadovaných cieľov.

Z toho dôvodu je realizácia opatrení etapizovaná aj do ďalších plánovacích cyklov, pričom opatrenia budú realizované postupnými krokmi do roku 2021 resp. do roku 2027 tak, aby sa dobrý stav vôd dosiahol v súlade s požiadavkami RSV. Na základe vyššie uvedeného riziko nesplnenia cieľov RSV sa nepredpokladá.

Určité riziko pre nesplnenie resp. nedosiahnutie environmentálnych cieľov však môžu predstavovať novovznikajúce vodohospodárske problémy súvisiace najmä s prejavmi klimatickej zmeny ako sú sucha a nedostatok vody.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

K účelu a charakteru strategického dokumentu sú zohľadnené nasledovné dokumenty na európskej a národnej úrovni:

Na európskej úrovni (Strategické dokumenty a politiky EÚ):

- Agenda 21 (OSN 1992);
- Európa 2020 - Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu;
- Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje;
- Koncepcia na ochranu vodných zdrojov Európy z decembra 2012 (Blueprint to Safeguard Europe's Waters);
- Stratégia EÚ pre Dunajský región (schválená uznesením vlády SR č. 497/2011);
- Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy;
- Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020;
- Dohovor o mokradiach majúciach medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (1971);
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003) a jeho protokolov (Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov, Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinskej diverzity);

- Biela kniha - Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení;
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy;
- Udržateľná Európa pre lepší svet: Stratégia EÚ pre udržateľný rozvoj - A Sustainable Europe for a Better World: A European Union Strategy for Sustainable Development, Brussels, 15.5.2001, COM(2001)264 final.

Na národnej úrovni (Strategické dokumenty a politiky SR):

- Stratégia pre implementáciu rámcovej smernice o vode v Slovenskej republike, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 46/2004 z 21. januára 2004;
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, schváleného uznesením Národnej rady SR č. 339/1993 a uzneseniami vlády SR č. 619/1993, č. 894/1993 a č. 531/1994;
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR), schválenej uznesením Národnej rady SR č. 1989/2002 a uznesením vlády SR č. 978/2001;
- Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR (APTUR I., schválený uznesením vlády SR č. 574/2005);
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR, schválená uznesením vlády SR č. 296/2010);
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2011 (schválenú uznesením vlády SR č. 513/2011);
- Vodný plán Slovenska (VPS, schválený uznesením vlády SR č. 109/2010);
- Plány manažmentu povodňového rizika;
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky.

Uznesenia vlády

- Uznesenie vlády č. 109 z 10. februára 2010 k Vodnému plánu Slovenska.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Strategický dokument vypracovala organizácia

1) Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava, a pozostáva z plánov manažmentu povodí, ktorými sú :

- a) Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja, ktorý obsahuje plány manažmentu čiastkových povodí Morava, Dunaj, Váh, Hron, Ipel', Slaná, Bodva, Hornád, Bodrog /december2014/
- b) Plán manažmentu správneho územia povodia Visly, ktorý obsahuje plán manažmentu čiastkového povodia Dunajca a Popradu /december 2014/

Strategický dokument podlieha posudzovaniu vplyvov podľa § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa „zákona“). Rozsah hodnotenia strategického dokumentu bol vydaný Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“), Sekcia vôd, v spolupráci so MŽP SR, Sekciou environmentálneho hodnotenia a riadenia, Odbor environmentálneho posudzovania (č. 1117/2015-6.2, 3006/2015-3.4/jm) zo dňa 12.01.2015.

Priebeh posudzovania strategického dokumentu

1. Oznámenie o strategickom dokumente bolo:
 - zverejnené podľa § 17 ods. 3 zákona dňa 18. 12. 2014 na webovom sídle www.enviroportal.sk a v denníku s celoštátnym dosahom – Hospodárske noviny,
 - zverejnená bola aj informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona,

- možnosť predkladať stanoviská k oznámeniu o strategickom dokumente bola do 15 dní od jeho zverejnenia.
- 2. Konzultácie podľa § 63 zákona boli uskutočnené dňa 30. 12. 2014 na základe žiadosti Združenia Slatinka, občianskeho združenia.
- 3. Rozsah hodnotenia strategického dokumentu bol:
 - určený podľa § 17 ods. 5 zákona dňa 12.01.2015 s prihliadnutím na stanoviská doručené k oznámeniu o strategickom dokumente,
 - zverejnený dňa 14.01.2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk a informácia o ňom bola uvedená v denníku s celoštátnym dosahom – Hospodárske noviny,
 - oznámená bola možnosť predkladať stanoviská k určenému rozsahu hodnotenia do 10 dní od jeho zverejnenia.
- 4. Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu bola vypracovaná podľa § 17 ods. 6 zákona,
 - zverejnená bola dňa 08.04.2015 podľa § 17 ods. 7 zákona na webovom sídle www.enviroportal.sk a www.minzp.sk (www.vuvh.sk) a informácia o nej v denníku s celoštátnym dosahom – Hospodárske noviny,
 - bola zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona
 - možnosť predkladať stanoviská k dokumentom **do 21 dní** od ich zverejnenia (do 29.04.2015).
 - Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu bolo § 17 ods. 9 zákona bolo uskutočnené dňa 21.04.2015 vo veľkej aule hotela SÚZA, Drotárska cesta 46, Bratislava. Termín a miesto konania bolo zverejnené podľa § 17 ods. 10 zákona dňa 08.04.2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk, www.minzp.sk a v denníku s celoštátnym dosahom – Hospodárske noviny.
- 5. Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:
 - MŽP SR, odbor environmentálneho posudzovania určilo podľa § 17 ods. 11 zákona spracovateľa odborného posudku Mgr. Oľgu Pospiechovú listom 3006/2015-3.4/pl,
 - spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok do 30 dní od jeho určenia za spracovateľa odborného posudku,
 - Odborný posudok bol odovzdaný 09.06.2015.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutie

Uznesenie Vlády Slovenskej republiky

4. Vypracovanie správy hodnotení strategického dokumentu.

Správu o hodnotení strategického dokumentu VPS vypracovala organizácia VODNÉ ZDROJE SLOVAKIA, s.r.o., Radlinského 9, 811 07 Bratislava, marec 2015.

Zodpovedný riešiteľ: RNDr. Mária Némethyová

Spoluriešitelia: Ing. Silvia Rózsár Némethyová

Ing. Simona Žajdlíková

Mgr. Kristína Duchoňová

Mgr. Ľubomír Modrík

Mgr. Jana Hrabovská

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu.

Podľa § 17 ods.11 zákona určila Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, Odbor environmentálneho posudzovania listom č. 3006/2015-3.4/pl (23342/2015) zo dňa 05.05.2015 za spracovateľa odborného posudku predmetného strategického dokumentu VPS Mgr. Oľgu Pospiechovú, zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb o hodnotení na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie na MŽP SR pod číslom 66/96 OPV.

Odborný posudok a návrh záverečného stanoviska je vypracovaný na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, vlastných informácií a poznatkov, konzultácií s autormi správy o hodnotení, konzultácií so štátnou správou, záznamu z verejného prerokovania, osobnej účasti na verejnom prerokovaní, doručených písomných stanovísk k správe od jednotlivých subjektov procesu posudzovania.

Spracovateľ v odbornom posudku uvádza, že správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná na základe objektívnych informácií obsahuje dostatočne rozpracované všetky body podľa prílohy č.4 zákona.

Odborný posudok bol vypracovaný v lehote stanovenej zákonom podľa 13 ods.6 a odovzdaný obstarávateľovi MŽP SR dňa 09.06.2015.

Spracovateľka posudku odporučila v závere posudku schválenie strategického materiálu.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení

K správe o hodnotení strategického dokumentu boli doručené nasledovné písomné stanoviská dotknutých subjektov.

1) Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava /list č. 3546/2015-2.1 zo dňa 29.04.2015/

a) V celom dokumente je potrebné v súvislosti s územiami Natura 2000 používať namiesto „stanovišťa“ slovo „biotopy“. Ide o nesprávny preklad z angličtiny.

b) Ďalej navrhujú preformulovať nasledovnú kapitolu:

Pôvodné znenie: 5.3.6 *Oblasti ustanovené pre ochranu stanovišť alebo druhov, vrátane príslušných miest Natura 2000*

Monitorovanie. Chránené územia v zmysle bodu 9 písm. c) ods. 1 § 5 vodného zákona sú uvedené v § 17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Za chránené územia sa vyhlasujú lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa tieto chránené územia vyhlasujú. Tieto chránené územia sú v správe Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“). Predmetom monitorovania takýchto území sú samotné biotopy so sledovaním chránených druhov fauny a flóry, ktorý realizuje ŠOP SR.

Požiadavky na špecifické monitorovanie kvality vôd zo strany ŠOP SR v období 2009-2012 nebolo nárokované.

Stav chránených území ustanovených na ochranu stanovišť alebo druhov, vrátane príslušných miest NATURA 2000

Na vyhodnotenie stavu biotopov buduje ŠOP SR v roku 2014 softvérové riešenie. Po jeho ukončení bude možné stav (priaznivý/nepriaznivý) biotopov vyhodnotiť a následne realizovať pravidelný monitoring útvarov podzemných vôd interdisciplinárnym spôsobom.

Navrhované znenie 5.3.6 *Oblasti ustanovené pre ochranu biotopov alebo druhov, vrátane území Natura 2000.*

Monitorovanie.

Chránené územia v zmysle bodu 9 písm. c) ods. 1 § 5 vodného zákona sú uvedené v § 17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Za chránené územia sa vyhlasujú lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa tieto chránené územia vyhlasujú. Tieto chránené územia sú v správe Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky. Predmetom monitorovania takýchto území sú samotné biotopy so sledovaním chránených druhov fauny a flóry, ktorý realizuje ŠOP SR.

Požiadavky na špecifické monitorovanie kvality vôd zo strany ŠOP SR v období 2009-2012 nebolo nárokované.

Stav chránených území ustanovených na ochranu biotopov alebo druhov, vrátane území Natura 2000

Pre hodnotenie stavu biotopov a druhov európskeho významu buduje ŠOP SR v rokoch 2013-2015 - Komplexný informačný a monitorovací systém (KIMS).

MŽP SR požaduje uplatňovať správnu a odbornú terminológiu.

- c) Zaradiť medzi strategické dokumenty a právne akty (kapitola 6.3): Stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020, smernicu o biotopoch a smernicu vtákov, prípadne na národnej úrovni Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Aktualizovanú národnú stratégiu ochrany biodiverzity do roku 2020.
- d) Upozorňujú, že v blízkom období sa predpokladá prijatie aktualizácie Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015-2021 (a jeho Akčného plánu na roky 2015-2018) s vládou SR s opatreniami relevantnými pre všetky posudzované strategické dokumenty a odporúčajú aby boli tieto materiály zmienené aj v strategickom dokumente.

2) Prešovský samosprávny kraj, Odbor regionálneho rozvoju, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov /list č. 1988/2015/ODDUPZP-004 zo dňa 29.04.2015/

Úrad PSK požadoval v pripomienkach k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Vodný plán Slovenska“, doplniť ekologické limity využiteľnosti zásob podzemných vôd. Pripomienky boli v správe akceptované, navrhovaný strategický dokument „Vodný plán Slovenska“ **berie na vedomie**.

3) Okresný úrad Žilina, námestie M. R. Štefánika 1, 010 01 Žilina, odbor ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia /list č. OU-ZA-OSZP3-2015/016402-002/Hnl zo dňa 24.04.2015/

Okresný úrad v Žiline odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia k predloženému strategickému dokumentu „Vodný plán Slovenska“ k správe o hodnotení **nemá pripomienky**.

4) Okresný úrad Žilina, námestie M. R. Štefánika 1, 010 01 Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie /list č. OU-ZA-OSZP2/2015/015876/Gr zo dňa 23.04.2015/

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, konštatuje, že správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná na základe stanoveného rozsahu hodnotenia vydaného MŽP SR č. 1117/2015-6.3.4/jm, zo dňa 12.01.2015 „Vodný plán Slovenska“, je strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej vodnej správy a vybraných zložiek životného prostredia k predloženému dokumentu **nemá pripomienky**.

5) Združenie Slatinka, A. Sládkoviča 2, P.O. BOX 67, 960 01 Zvolen /list zo dňa 29.04.2015/

Združenia Slatinka k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu „Vodný plán Slovenska“ predkladá pripomienky :

- Žiadajú usporiadať nové verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu, nakoľko stretnutie označené ako „verejné prerokovanie“ dňa 21. 04. 2015 bolo zlúčeným stretnutím k štyrom rôznym strategickým dokumentom, čo platná legislatíva nepozná a tento spôsob prerokovania spoľahlivo eliminoval účinné zapojenie zainteresovanej verejnosti do procesu posudzovania vplyvov.

Vyhodnotenie pripomienky:

Verejné prerokovanie 4 dokumentov strategického významu v jeden deň vytvorilo podmienky pre oboznámenie sa s cieľmi v oblasti ochrany povrchových a podzemných vôd, prehľadu budúcich činností a pripravovaných aktivít, ktoré v podstate na seba nadväzujú, hodnotia stav a navzájom sa dokumenty dopĺňajú a informujú. Prerokovanie bolo konštruktívne a odborne dobre zvládnuté. Proces

verejného prerokovania splnil požadované kritéria v súlade s hodnotením strategického dokumentu. Pripomienka je formálneho charakteru.

- Žiadame doplniť do dokumentácie vyhodnotenie rizika nedosiahnutia environmentálnych cieľov v súvislosti s realizáciou výhľadových infraštruktúrnych projektov, osobitne infraštruktúrnych projektov v oblasti vôd.

Vyhodnotenie pripomienky:

Konkrétne technické riešenia stavieb budú predmetom posudzovania EIA, pri ktorých sa zohľadnia dopady plánovanej stavby na vodné prostredie a zabezpečí sa splnenie čl. 4 RSV, environmentálne ciele“, čo je v súlade so zákonom.

- Žiadame dopracovať časť IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia a doplniť údaje o vplyvoch výhľadových infraštruktúrnych projektov na stav/potenciál vôd (vplyvy na vodné pomery). Ak hodnotíme vplyvy opatrení, v ktorých dôsledku sa stav/potenciál vodných útvarov môže zlepšiť, je neodôvodnené ignorovať opatrenia/projekty, v ktorých dôsledku sa stav/potenciál vodných útvarov môže zhoršiť.

Vyhodnotenie pripomienky:

Projekty, ktoré perspektívne budú alebo aj vykonávajú svoju činnosť zo zákona budú posudzované. Priestor v tejto správe na uvedené hodnotenie nie je v súčasnosti potrebný a nesplnil by hlavné ciele. V budúcnosti bude potrebné detailné hodnotenie v súlade so zákonnými kritériami.

- Žiadame v záverečnom stanovisku z hodnotenia vplyvov stanoviť podmienku, aby sa v posudzovanom strategickom dokumente vylúčil zo zoznamu výhľadových infraštruktúrnych projektov projekt Vodné dielo Slatinka.

Vyhodnotenie pripomienky:

Realizácia vodného diela Slatinka podľa dlhodobých prognóz a štúdií nezakladá negatívny vplyv na životné prostredie. Snáď by bolo vhodné aj jej preklasifikovanie na vodárenskú nádrž Slatinka. Sú dlhodobé skúsenosti so sledovaním a udržaním kvality vodárenských nádrží, napr. VN Starina, VN Turček. Dôslednou ochranou je zabezpečená dodávka pitnej vody v mnohých okresoch, ktoré dlhodobo zápasili s nedostatkom pitnej vody a najmä jej kvalitou /Žiar nad Hronom, Handlová, Prievidza a pod./. Predpoklad budovania VN Slatinka je možné z pohľadu dlhodobých skúseností zabezpečiť najvyššiu ochranu prírody a najmä zamedzeniu negatívneho ovplyvnenia kvalitatívnych parametrov povrchovej vody. Nevhodné je budovanie malých objektov na zadržiavanie vody v území, nakoľko neprinieslo očakávaný efekt /napr. Tichý potok/.

6) Kolektív - RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava, Ing. Jaroslav Baran, Hliník nad Hronom, Klub slovenských turistov, Bratislava, Rieka-združenie na ochranu vodných tokov, o.z., Čadca, Hron pre slobodné rieky, o.z., Banská Bystrica /list zo dňa 29.04.2015/.

a) Podľa predbežného posúdenia strategického dokumentu „Vodný plán Slovenska“, ktorý sa skladá z Plánu manažmentu povodia Dunaja a Plánu manažmentu povodia Visly konštatujeme, že predmetné plány nie sú vypracované v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vode (RSV). Ide o zásadne nedostatky v celej štruktúre povinných častí plánov, najmä:

- zmapovanie plošných a bodových zdrojov znečistenia podľa sektorov a typov znečistenia/poškodenia povrchovej a podzemnej vody pre jednotlivé vodné útvary (**vodný útvar je základná plánovacia jednotka**),
- analýza rizika nedosiahnutia dobrého stavu vôd do roku 2015,
- vyhodnotenie dopadu na stav vôd,
- vyhodnotenie stavu vodných útvarov,
- stanovenie environmentálnych cieľov pre jednotlivé vodné útvary,
- návrh konkrétnych nápravných opatrení na dosiahnutie dobrého stavu do roku 2015 v členení na základné a doplnkové opatrenia s odhadom účinkov navrhovaných opatrení,

- odhad nákladov na realizáciu opatrení za účelom posúdenia nákladovo najefektívnejšej kombinácie opatrení (analýza efektivity nákladov) – hlavná téma konzultácií s dotknutými subjektmi,
- ekonomická analýza využívania vôd podľa čl.5 a prílohy III. RSV, uplatnenie princípu úhrady nákladov za vodohospodárske služby a trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov (návratnosť nákladov na vodohospodárske služby vrátane environmentálnych nákladov a nákladov na zdroje) v súlade s čl.9 RSV,
- zdôvodnenie výnimiek z environmentálnych cieľov podľa článkov 4.4, 4.5 a 4.7 RSV - rozvojové projekty – výnimky v zmysle článku 4.7 RSV (program výstavby malých vodných elektrární, protipovodňová ochrana a pod.) ,
- environmentálne ciele pre chránené územia,
- pokrok v dosahovaní environmentálnych cieľov na základe prvých plánov manažmentu povodí prijatých v decembri 2009.

Na základe predbežných záverov posúdenia plánov manažmentu povodí konštatujeme, že návrhy predmetných plánov nie sú vypracované v súlade s požiadavkami RSV a metodickými pokynmi, ktoré boli vypracované a prijaté v rámci procesu „Spoločnej stratégie pre implementáciu RSV“ pod koordináciou Európskej komisie. Ide už o druhé (aktualizované) plány manažmentu povodí, ktoré boli vypracované rovnako ako prvé iba ako formálne dokumenty a nie ako reálne plány na ochranu vôd.

Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky požadujeme zásadné prepracovanie návrhov plánov manažmentu povodia Dunaja a povodia Visly. Podrobné pripomienky k návrhom plánov budú predložené v zákonnej lehote v rámci pripomienkovania plánov manažmentu povodí v zmysle článku 14 RSV v termíne do 22. júna 2015.

Z uvedeného dôvodu pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu nepredkladáme a žiadame, aby bolo urobené nové posudzovanie strategického dokumentu po prepracovaní plánov manažmentu povodí.

Vyhodnotenie pripomienky:

Predložené pripomienky sú v strategickom dokumente ako aj v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobne rozpracované. Hodnotenie a sledovanie je priebežný proces, na každú zmenu je nutné včas a odborne reagovať a zároveň uplatniť zákonné normy na revitalizáciu. Požiadavky sú neopodstatnené nakoľko ich dôsledné hodnotenie a výsledky sú uvedené v dokladovaných dokumentoch.

b) Zásadne namietame voči zdvojenému súbežnému posudzovaniu strategického dokumentu „Vodný plán Slovenska“, ktoré prebieha súčasne podľa smernice 2001/42/ES (smernica SEA) a podľa Rámcovej smernice o vode a ktoré nie je príslušným orgánom skoordinované. Navyše je proces posudzovania skomplikovaný environmentálnym posudzovaním ďalších troch strategických dokumentov (Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, Plány manažmentu povodňových rizík, Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030). Zdôrazňujeme, že ide o podkladové materiály, ktoré musia byť premietnuté do plánov manažmentu povodí (Vodného plánu Slovenska), a preto musia byť s ním v súlade. V prípade vydania záverečných stanovísk z procesov SEA pre jednotlivé strategické dokumenty bez ich prepojenia na plány manažmentu povodí, ktoré sú zastrešujúcim plánovacím dokumentom, môžu byť závery posudzovania strategických dokumentov neplatné.

Žiadame, aby prebiehajúce procesy posudzovania štyroch strategických dokumentov boli skoordinované tak, aby bola rešpektovaná hierarchia jednotlivých posudzovaných strategických dokumentov, ich časová postupnosť a vzájomná previazanosť. Sme toho názoru, že nemôžu byť súčasne v procesoch SEA posudzované strategické dokumenty, ktoré sú východným podkladom pre vypracovanie im nadradených strategických dokumentov – VPS a plány manažmentu povodňových rizík. Taktiež z uvedených dôvodov žiadame, aby bol posunutý termín predkladania pripomienok k jednotlivým strategickým dokumentom tak,

aby nebol ovplyvnený termín na predkladanie pripomienok k plánu manažmentu povodí v zmysle článku 14 RSV (22. jún 2015).

Vyhodnotenie pripomienky:

Smernica SEA ako aj národná legislatíva umožňuje súbežné posudzovanie viacerých strategických dokumentov a ich prerokovanie. Hodnotenia štyroch vzájomne prepojených strategických dokumentov boli časovo skoordínované a prebiehali súbežne. Posudzovanie strategického dokumentu „Vodný plán Slovenska“ podľa smernice 2001/42/ES a podľa rámcovej smernice o vode prebieha v súlade s platnou legislatívou. Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, Plány manažmentu povodňových rizík a Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030 nemajú charakter podkladových materiálov pre plány manažmentu povodí. Ide o dokumenty, ktoré podrobnejšie riešia konkrétne problémy v oblasti vôd a ktoré plány manažmentu vôd dopĺňajú (bod 8 prílohy VII RSV).

7) Ing. Jozef Dzurus za spol. KOVOHUTY, a.s., Polianky 5, Bratislava 841 01 , prevádzka Krompachy /mail zo dňa 29.04.2015/

a) do opatrení vyplývajúcich z plnenia požiadaviek smernice EP a Rady 2010/75/EU o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania ZP) požadujeme zahrnúť investičnú akciu:

- Kovohuty, a.s. Krompachy - čistiareň priemyselných odpadových vôd

b) do požiadaviek na odbery povrchových vôd taktiež požadujeme zapracovať pripravovaný odber povrchových vôd z rieky Hornád v rkm 97,600 pre technologické potreby závodu Kovohuty, a.s., prevádzka Krompachy.

Vyhodnotenie pripomienky:

Pripomienka bola akceptovaná.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie SEA podľa zákona a návrhov k strategickému dokumentu s celoštátnym dosahom sa uskutočnili dňa 21.04.2015 o 10 00 hod. v priestoroch bývalého zariadenia správy účelových zariadení SUZA na Drotárskej ul. 46 v Bratislave.

Prerokované boli 4 dokumenty, ktorých súčasťou bol aj „Vodný plán Slovenska“

- **Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja**

- **Plán manažmentu správneho územia povodia Visly,**

RNDr. Jana Gajdová VUVH prezentovala východiská pre aktualizáciu plánov, hlavné aktivity spojené s aktualizáciou vodohospodárskych problémov, charakterizovala environmentálne ciele a výnimky a hodnotila program opatrení.

RNDr. Mária Nemethyová, Vodné zdroje Slovakia, s.r.o. informovala o procese vypracovania správy o hodnotení uvedeného strategického dokumentu

V rámci verejného prerokovania k strategickému dokumentu VPS neboli prednesené žiadne závažné dotazy a pripomienky.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

V etape strategického posudzovania je možné identifikovať predpokladané vplyvy Vodného plánu Slovenska na zložky a faktory životného prostredia predovšetkým pre oblasť vodného hospodárstva SR.

Jednotlivé stavby a zariadenia, resp. projekty, ktoré budú realizované v rámci navrhovaných opatrení s predpokladanými vplyvmi, budú vyhodnotené v zmysle posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona.

Realizáciou Vodného plánu Slovenska, môžu byť ovplyvnené zložky a faktory životného prostredia v pozitívnom i negatívnom zmysle.

Vplyvy na geomorfologické pomery a horninové prostredie

Realizácia Vodného plánu Slovenska nebude súvisieť s takými zásahmi, ktoré by spôsobili zásadnú zmenu geomorfologických pomerov územia a jeho realizácia môže mať pozitívny i negatívny vplyv na horninové prostredie.

Pozitívne vplyvy budú súvisieť najmä so zlepšením a udrжанím dobrého stavu všetkých útvarov povrchových a podzemných vôd, ktoré priamo vplývajú na horninové prostredie.

Negatívne vplyvy na horninové prostredie možno očakávať v dôsledku ovplyvnenia horninového prostredia pri zakladaní nových vodohospodárskych objektov a zariadení a možnosti znečistenia horninového prostredia počas výstavby a prevádzky vodohospodárskych objektov, najmä v prípade havárie.

Zásahy do horninového prostredia budú dôsledne vykonávané na základe výsledkov podrobných inžiniersko - geologických a hydrogeologických prieskumov.

V prípade umiestnenia vodohospodárskych stavieb do lokalít s ukončenou ťažbou v polohe nevyhradených ložísk nerastných surovín, bude potrebné rešpektovať platné všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti dobývania (napr. banský zákon a súvisiace predpisy).

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu a za predpokladu dodržania potrebných opatrení, sa závažné negatívne vplyvy na geomorfologické pomery a horninové prostredie nepredpokladajú.

Vplyvy na pôdu

Za negatívne vplyvy strategického dokumentu na pôdu možno považovať trvalý záber pôdy v prípade výstavby nových vodohospodárskych stavieb a zariadení na poľnohospodárskej pôde alebo na lesných pozemkoch.

Pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je potrebné dôsledne postupovať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pôdy. Vyňatie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bude potrebné realizovať v zmysle zákona NR SR č. 219/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Realizovaním navrhovaných opatrení je možné predpokladať pozitívne vplyvy v súvislosti s odstránením zdrojov znečistených splaškových odpadových vôd, z ktorých sa voda prostredníctvom vsakovania dostáva do pôdy **(rekonštrukcia súčasných vodohospodárskych zariadení, výstavba nových kanalizácií a pod.)**.

Pri realizácii niektorých konkrétnych opatrení dôjde k trvalému záberu pôdy, ktorá môže byť následne využívaná v prospech iných nových stavieb a projektov, príp. môže byť kvalitnejšia pôda využívaná v poľnohospodárstve. Opätovné využívanie pôd má nepriamy pozitívny vplyv aj na scenériu a využívanie krajiny. Vybudované a exploatované vodné nádrže /plochy môžu zabezpečovať trvalé, resp. dlhodobé zlepšenie úrodnosti pôdy, eliminujú intenzitu erózie a zabezpečujú optimalizáciu vlhkostného režimu pôd/

Vplyvy realizácie strategického dokumentu na pôdu možno hodnotiť ako vplyvy málo významné, zmierniteľné realizáciou vhodných opatrení. Závažný negatívny vplyv strategického dokumentu na pôdu sa nepredpokladá.

Vplyvy na vodné pomery

Naplnením environmentálnych cieľov strategického dokumentu dôjde k zlepšeniu ekologického stavu /potenciálu a chemického stavu útvarov povrchových vôd, kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemných vôd a všetkých útvarov vôd chránených území/.

Pozitívne vplyvy môžeme identifikovať vo vodných útvaroch, u ktorých sa predpokladá dosiahnutie dobrého stavu vôd na základe naplnenia environmentálnych cieľov strategického dokumentu, ktoré budú realizované prostredníctvom programu opatrení:

- Pre povrchové vody:
 - redukovanie organického znečistenia
 - redukovanie znečistenia živinami,

- redukovanie znečistenia prioritnými látkami a relevantnými látkami,
- zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a habitatov,
- zabezpečenie laterálnej spojitosti mokradí/inundácií s tokom,
- zlepšenie hydrologických podmienok,
- eliminácia negatívnych vplyvov invázných terestrických druhov vo vodných útvaroch,
- eliminácia zhoršovania stavu vôd v dôsledku realizácie výhľadových infraštruktúrnych projektov.
- Pre podzemné vody:
 - redukovanie znečistenia dusíkatými látkami,
 - redukovanie znečistenia pesticídnymi látkami,
 - redukovanie znečistenia ostatnými chemickými látkami,
 - dosiahnutie dobrého kvantitatívneho stavu.

Realizáciou programu opatrení dôjde tiež k eliminácii, príp. odstráneniu vodohospodárskych problémov ako:

- vzdutie,
- povodne,
- kolísanie vodnej hladiny,
- nadmerné odbery vôd,
- umelá infiltrácia vypúšťaných vôd do podzemných vôd,
- zrýchlené prietoky a tým prehĺbovanie koryta toku,
- znižovanie a zmena režimu podzemnej vody v alúviu,
- narušenie prirodzeného koryta útvarov povrchových vôd a iné.

Negatívne vplyvy počas realizácie opatrení na elimináciu hydromorfologických zmien bude dochádzať ku kvalitatívnym a kvantitatívnym zmenám útvarov povrchových vôd, ako napr.: zhoršenie priehľadnosti vody, zmeny kyslíkových pomerov, spomalenie / zrýchlenie odtoku vody, zmena vodnej hladiny a pod. Negatívne vplyvy sú dočasného charakteru, môžu byť zmiernené/odstránené použitím vhodných opatrení, a po ich odstránení sa predpokladá postupné zlepšenie stavu útvarov povrchových vôd.

Negatívne vplyvy strategického dokumentu na vodné prostredie na základe zoznamu vodných útvarov, u ktorých sa v dôsledku uplatnenia výnimiek z environmentálnych cieľov (výnimky podľa 4.5) nepodarí zabrániť zhoršovaniu stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody:

- územie povodia Dunaja:
 - Povrchové vody: Výnimka 4.5 bola aplikovaná iba v 1 prípade pre SKH0023 SOKOLIANSKY POTOK. Negatívny vplyv sa prejaví hlavne v tom, že nie je možné dosiahnuť zlepšenie stavu vody v tomto vodnom útvare, z dôvodu kombinácie technickej uskutočniteľnosti, nadmerných nákladov a prírodných podmienok. Množstvo vypúšťania znečistenia do vodného prostredia je neúmerne vysoké v porovnaní s veľkosťou toku, a to má za následok výrazný negatívny vplyv na kvalitu vody a s ňou súvisiacich všetkých ostatných zložiek životného prostredia.
 - Podzemné vody: Výnimka 4.5 nebola aplikovaná.

- územie povodia Visly: Výnimka 4.5 nebola aplikovaná ani v prípade povrchových vôd ani v prípade podzemných vôd.

Vybudované vodné nádrže / plochy môžu mať pozitívny ale i negatívny vplyv na kvalitu vody a vodný režim toku, a to najmä v závislosti od:

- účelovej funkcie nádrže (energetické, ochranné, rybochovné, rekreačné využitie, protipovodňová ochrana, zdroj závlahovej vody, atď.),
- účinkovej funkcie nádrže (akumulačné, retenčné, viacúčelové),
- prietochnosti nádrže (prietochné, odtokové, bočné),
- zásobovania nádrže (dažďové, pramenné, riečne)
- veľkosti nádrže.

V niektorých prípadoch môže vodná nádrž pôsobiť na konkrétnu zložku životného prostredia kladne, ale aj záporne. Následne je potrebné negatívne vplyvy obmedzovať napr. vhodným výberom variantu a pod.

Navrhnuté opatrenia smerujú k dosahovaniu dobrého stavu vôd, preto sa v súvislosti so strategickým dokumentom významné negatívne vplyvy na vodné pomery nepredpokladajú.

Vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie

Implementácia strategického dokumentu nebude významne ovplyvňovať klimatické pomery územia v jej dosahu.

Dôsledkom globálnych klimatických zmien je predpoklad rastu výparu a znižovanie vodnosti tokov najmä vo vegetačnom období. Na závlahových nádržiach sa tieto negatívne dôsledky prejavujú na jednej strane zvyšovaním požiadaviek na závlahovú vodu, na druhej strane znižovaním prítoku do nádrží.

V súvislosti s možnými účinkami klimatickej zmeny na rozdelenie zrážok a odtoku z povodí v čase, je možné v zmysle VPS konštatovať, že v prírodných podmienkach na území Slovenskej republiky sú vodné plochy jedným z efektívnych adaptačných nástrojov. Vodné stavby / plochy zvyšujú pripravenosť územia na klimatické zmeny. Pozitívnym vplyvom budovania vodných plôch (poldre, malé vodné nádrže, hate a pod.) je zmena mikroklimy lokálneho charakteru.

Realizáciou navrhovaných konkrétnych vodných stavieb a stavebných objektov, resp. príslušnej infraštruktúry bude dochádzať k zmenám v rámci biotickej zložky životného prostredia (pozitívnej alebo negatívnej), ktoré sa odzrkadlia na klimatických pomeroch dotknutého územia.

Z hľadiska negatívnych zmien ide o zábery pôd, zvýšenie množstva zastavaných plôch a nádvorí, resp. ostatných plôch a teda aj zníženiu infiltrácie zrážok, k výrubu drevín a lesných porastov, k zabratiu rastlinného pokryvu, resp. biotopov, zásahom do brehových porastov. V prípade nevyhnutných záberoch pôd, významnejšie zníženie početnosti a druhovej rozmanitosti nepredpokladáme.

Z hľadiska pozitívnych zmien pôjde o ochranu vodných ekosystémov a na vodu viazaných spoločenstiev, rastlinných a živočíšnych druhov viazaných na vodu a ich biotopov (hlavne v súvislosti so zlepšením kvantitatívnych a kvalitatívnych charakteristík vodných útvarov). Uvedené bude mať pozitívny vplyv na mikroklimatické ukazovatele.

Zvýšená produkcia látok znečisťujúcich ovzdušie bude spojená s výstavbou nových vodohospodárskych zariadení. Počas výstavby zariadení môže dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia prachom a emisiami výfukových plynov v dôsledku stavebnej činnosti – prevádzkou stavebnej mechanizácie a stavebnej nákladnej dopravy. Zraniteľné budú miesta pohybu mechanizácie, ktoré budú v dotyku s citlivými územiami. Tieto vplyvy majú len dočasný charakter a je ich možné zmierniť technickými, technologickými a organizačnými opatreniami.

Pozitívny vplyv strategického dokumentu na klimatické pomery a ovzdušie môže mať zníženie emisií látok znečisťujúcich vodné prostredie, ktoré sa do ovzdušia dostávajú prirodzeným spôsobom (výpar). Vodné plochy všeobecne prispievajú okrem iného i k znižovaniu nepriaznivých vplyvov klimatických zmien.

Trvalý negatívny, ale akceptovateľný vplyv na ovzdušie budú mať novovybudované ČOV, u ktorých sa predpokladá čiastočná emisná pachov z procesu čistenia splaškových odpadových vôd. Pozitívnym vplyvom z pohľadu budovania ČOV je eliminácia nadmernej produkcie pachu, toxicity a aerosólov v územiach existujúcej zástavby, resp. dotknutého obyvateľstva.

Vplyv strategického dokumentu na klimatické pomery (mikroklimu) a ovzdušie v dotknutých geografických oblastiach bude lokálneho, resp. miestneho charakteru, pričom sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na klimatické pomery a kvalitu ovzdušia.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Pozitívne vplyvy na flóru a faunu sa môžu prejavíť najmä zlepšením stavu ovzdušia, povrchových a podzemných vôd, horninového prostredia a pôd dôsledkom realizácie opatrení navrhnutých v strategickom dokumente.

Hlavným cieľom VPS je dosiahnutie dobrého stavu všetkých vôd. Voda predstavuje prostredie pre život mnohých živých organizmov (flóra, fauna). Zlepšením stavu všetkých vôd dôjde k zlepšeniu biotopov jednotlivých organizmov. V oblastiach s identifikovaným zlým stavom vôd bude realizáciou opatrení dochádzať k obnoveniu biodiverzity a k rozvoju vodných organizmov a rastlín, resp. k regenerácii vodných ekosystémov.

Naplnenie environmentálnych cieľov bude súvisieť s realizáciou konkrétnych opatrení, ktoré môžu mať i negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Sprievodnými negatívnymi vplyvmi výstavby nových vodohospodárskych zariadení a modernizácie existujúcich zariadení môžu byť najmä:

- priame ničenie ekosystémov – strata biotopov rastlinných a živočíšnych druhov počas výstavby,
- výrub drevín (hlavne brehových porastov) a lesných porastov,
- fragmentácia a zmeny biotopov pôvodných druhov fauny a flóry;
- narušenie regeneračnej schopnosti ekosystémov;
- strata biotopov (resp. rastlinných druhov), ktoré slúžia ako zdroj potravy, prostredie vývoja mláďat, miesta oddychu a pravidelného výskytu živočíchov a poskytujú im vhodné prostredie pre úkryt a rozmnožovanie,
- vytváranie bariéry pre migrujúce živočíchy suchozemské i vodné;
- vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu mechanizmov a ľudí, čo môže spôsobiť zmeny v správaní sa živočíšnych druhov;
- vznik nových, prechodných biotopov;
- rozširovanie nepôvodných (invázných) druhov rastlín a živočíchov;
- zmeny vegetácie a živočíšnych biotopov v okolí nových vodohospodárskych zariadení.

Medzi pozitívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno zaradiť ochranu a rozvoj vodných ekosystémov a na vodu viazaných spoločenstiev, rastlinných a živočíšnych druhov viazaných na vodu a ich biotopov (hlavne v súvislosti so zlepšením kvantitatívnych a kvalitatívnych charakteristík vodných útvarov), hlavne v rámci pozitívnych vplyvov na druhy a biotopy európskeho a národného významu, čo v konečnom dôsledku bude mať vplyv na biologickú rozmanitosť druhového zloženia rastlinných a živočíšnych druhov.

Ďalšie identifikované vplyvy:

a) povrchové vody:

- V rámci navrhovaných opatrení sa plánuje odstraňovanie invázných terestrických druhov vo vodných útvaroch, ktoré majú negatívny vplyv na vodné prostredie. Ich odstraňovaním dôjde k týmto pozitívnym vplyvom:
 - obnovenie a regenerácia výskytu pôvodných druhov,
 - zabránenie šírenia invázných druhov,
 - návrat pôvodnej biodiverzity,
 - zvýšenie diverzity a stability ekosystémov,
 - navrátenie rovnováhy prirodzených spoločenstiev a miestnych potravných reťazcov alebo nutričnej rovnováhy,
 - zníženie rizika nových chorôb a parazitov.
- Väčšina navrhovaných opatrení pozitívne vplýva aj na oblasť rybného hospodárstva:
 - zlepšenie rybochovných podmienok,
 - vznik nových lokalít vhodných na chov rýb,
 - zlepšenie kvality vôd v povrchových tokoch, resp. životného prostredia rýb,
 - zlepšenie podmienok pre reprodukciu rýb a migráciu,

- výstavba vodných nádrží = vznik fytoplanktónu, komáre = potrava pre ryby.

Negatívne vplyvy na vodné hospodárstvo môžeme očakávať hlavne počas realizácie opatrení na elimináciu hydromorfologických zmien (vybudovanie rybovodu, biokoridoru, prebudovanie stupňa na balvanitý sklz a pod.), kedy môže dochádzať k dočasným kvalitatívnym a kvantitatívnym zmenám útvarov povrchových vôd, ako napr.: zhoršenie priehľadnosti vody, spomalenie / zrýchlenie odtoku vody, zmena vodnej hladiny a pod. Tieto dočasné negatívne vplyvy však môžu byť zmiernené/odstránené použitím vhodných opatrení. Po ukončení prác sa predpokladá postupné zlepšenie stavu útvarov povrchových vôd.

b) podzemné vody:

- Suchozemské ekosystémy sú závislé na podzemných vodách. Ich stav a fungovanie môže byť priamo ovplyvnené stavom podzemnej vody. Zabránením nadmerných odberov podzemných vôd dôjde k pozitívnemu vplyvu na tieto typy ekosystémov.
- Dosiahnutie optimálneho využívania podzemných vôd sa pozitívne odráža aj v oblasti využívania geotermálnych vôd, ktoré slúžia na vykurovanie skleníkov (pestovanie zeleniny), chov rýb (v zime).

Hlavnou zásadou pri projektovaní vodohospodárskych stavieb a zariadení je potrebné poznať druhové zloženie a početnosť dotknutých populácií živočíchov a rastlín a ich biotopov, ale aj dôsledne vyhodnotiť možné vplyvy na ne, pričom uvedené sa netýka iba priamo dotknutých živočíšnych a rastlinných druhov a ich biotopov, ale treba brať do úvahy aj možné sekundárne a nepriame vplyvy na populácie a biotopy vyskytujúce sa v širšom území so zreteľom na možné vplyvy v rámci potravinového reťazca. Predpokladom minimalizácie uvedených vplyvov je:

- dôsledná realizácia navrhovaných opatrení na minimalizáciu, resp. elimináciu negatívnych vplyvov,
- realizovanie kompenzačných opatrení a to vo vzťahu ku požiadavkám orgánov ochrany prírody a krajiny za dôsledného dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa ochrany prírody a krajiny v Slovenskej republike, resp. vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov (EU smernice a nariadenia a medzinárodné dohovory a ich protokoly),
- posúdenie vplyvov navrhovaných projektov / vodohospodárskych stavieb na životné prostredie z pohľadu požiadaviek zákona.

Vplyvy na chránené územia a sústavu Natura 2000

Z pohľadu predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na ostatné chránené územia bude potrebné realizovať také projekty, ktoré nebudú mať významný negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného územia, resp. ktoré by mali za následok zhoršovanie biodiverzity / predmetu ochrany a realizovať všetky navrhované opatrenia na minimalizáciu týchto vplyvov, resp. navrhnuť kompenzačné vplyvy.

Vplyvy na krajinu, krajinný obraz a urbárny komplex

Nepredpokladá sa, že realizáciou vodného plánu Slovenska dôjde k zásadnej a významnej zmene využívania územia v dosahu jeho vplyvu oproti súčasnému stavu.

K výraznejším zmenám dôjde len v dôsledku zmeny využívania územia v súvislosti s umiestnením nových vodohospodárskych stavieb a zariadení na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.

Vplyv strategického dokumentu na krajinu, krajinný obraz a urbárny komplex v dotknutých geografických oblastiach bude prijateľný, únosný a realizovateľný.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská

Závažný negatívny vplyv VPS na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská sa nepredpokladá. V prípade zistenia nových archeologických nálezov najmä pri výstavbe nových vodohospodárskych stavieb a zariadení je potrebné postupovať podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Predpokladá sa, že realizáciou, resp. výstavba uvedených činností nebude mať vplyv na kultúrne a historické pamiatky, resp. archeologické náleziská a realizácia týchto činností negatívne neovplyvní štruktúru dotknutých sídelných útvarov a ani ich architektúru.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V prípade nálezu skamenelín pri zemných prácach spojených s výstavbou verejných vodovodov a verejných kanalizácií bude potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu nepredpokladá sa významný negatívny vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravotný stav

Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva.

Predpokladá sa, že realizácia navrhovaných opatrení VPS na dosiahnutie environmentálnych cieľov bude pozitívne prispievať k zlepšeniu celkového zdravotného stavu obyvateľstva hlavne v súvislosti s opatreniami zameranými najmä na zlepšenie implementácie smernice o pitnej vode a smernice o vode na kúpanie, ktoré majú priamy vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Prístup k pitnej vode je jedným z najdôležitejších faktorov udržania dobrého zdravotného stavu obyvateľstva. Pozitívne vplyvy sa budú prejavovať hlavne v rámci realizácie opatrení na udržanie dobrého stavu zdrojov pitnej vody, resp. znížením znečisťujúcich a rizikových látok vo vodách, zabránením poklesu hladiny podzemných vôd a výstavbou vodovodov a kanalizácií na územiach, kde spomínané inžinierske siete absentujú.

Výstavbou potrebných inžinierskych sietí ako vodovody a kanalizácie dôjde k zlepšeniu komfortu bývania obyvateľstva na územiach kde tieto siete absentujú, čo považujeme za pozitívny vplyv.

Zhoršenie kvality vôd na kúpanie môže nastať zvýšením množstva určitých škodlivých látok vo vode, a následne eutrofizáciou vôd, ktorá má za následok mnohé alergické reakcie obyvateľstva. Uplatnením strategického dokumentu VPS sa predpokladajú iba pozitívne vplyvy v oblasti vôd na kúpanie, v dôsledku zníženia množstva znečisťujúcich látok vo vodách.

Možno očakávať kladný, i keď nepriamy vplyv výstavby nových vodohospodárskych stavieb na obyvateľstvo dotknutých regiónov a to napr. z dôvodu možnosti využitia ich rekreačnej funkcie.

Realizácia jednotlivých projektov protipovodňovej ochrany povedie k ochrane pred prívalovými zrážkami a pred možnými povodňami a môže tak zvýšiť bezpečnosť obyvateľov.

Pozitívnym vplyvom na obyvateľstvo a jeho zdravie bude i vytváranie nových pracovných príležitostí a zvyšovanie zamestnanosti v oblasti vodohospodárskych služieb.

Realizácia navrhovaných opatrení v rámci VPS bude zameraná aj na modernizáciu a inováciu existujúcich vodohospodárskych zariadení za účelom zlepšenia procesu monitorovania vôd, a tým zlepšenia pracovných podmienok a zvyšovanie návratnosti nákladov za vodohospodárske služby. Malo by ísť o opatrenia zlepšujúce aj bezpečnosť, hygienu, zdravie a zdravotné podmienky pri práci.

S podmienkou realizácie účinných opatrení a dodržiavania platných limitov sa nepredpokladá závažný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Oproti nulovému variantu v súvislosti s realizáciou environmentálnych cieľov VPS dôjde k eliminácii významných

zdravotných rizík súvisiacich so zlým stavom útvarov povrchových a podzemných vôd.

Hodnotenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu VPS na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravotné riziká a odhad ich významnosti je po formálnej, obsahovej a odbornej stránke komplexné a úplné.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územie európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území /Natura 2000/

Z vykonaného hodnotenia Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja a Plánu manažmentu správneho územia povodia Visly vyplýva, že posudzované environmentálne ciele a Program opatrení zohľadňujú všetky limity a obmedzenia definované platnou legislatívou na úseku ochrany životného prostredia. Vzhľadom k stanoveným cieľom a opatreniam, je možné ich realizáciou prostredníctvom vodných plánov Slovenska dosiahnuť súlad s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

V súčasnosti platná legislatíva na úseku ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia, ako aj povoľovací systém vyžaduje okrem posudzovania strategického dokumentu aj posudzovanie investičných činností (tzv. EIA). V rámci procesu EIA je možné, na základe konkrétnych infraštruktúrnych opatrení, projektov výstavby, presnej lokalizácie, technického a technologického popisu riešenia, variant riešenia, **podrobnejšie zadefinovať vplyvy**, strety záujmov, okrem iných aj s územiami Natura 2000, zraniteľnosť prostredia, citlivosť a vzácnosť biotopov, vplyvy na predmety ochrany a následne stanoviť opatrenia.

Z hodnotenia vodných plánov Slovenska vyplýva, že smerujú k napĺňaniu požiadaviek kladených pre tieto oblasti a nevytvárajú predpoklady vytvorenia neúnosnej záťaže a významných vplyvov na územia Natura 2000. Potenciálne negatívne vplyvy sú prevažne lokálneho charakteru. Negatívne vplyvy s prípadnými regionálnymi až nadregionálnymi dopadmi budú vyžadovať hľadanie vhodných alternatívnych riešení navrhovaných činností na úrovni projektového riešenia a ďalšieho posudzovania už navrhovanej/predloženej činnosti. Pozitívne vplyvy sa očakávajú skôr v regionálnom až nadregionálnom meradle a majú dlhodobý charakter.

Pri dodržaní kritérií, pravidiel a zásad definovaných v plánoch a za predpokladu dodržania legislatívnych postupov v rámci povoľovacieho procesu už na úrovni realizácie jednotlivých činností, ako aj limitov stanovených platnou legislatívou SR, možno konštatovať, že predložené vodné plány **nemajú nepriaznivý vplyv** na integritu území Natura 2000 z hľadiska cieľov ich ochrany. V úrovni návrhov opatrení:

- na elimináciu zhoršovania stavu vôd v dôsledku realizácie výhľadových infraštruktúrnych projektov,
- na zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity riek a habitatov,
- pre redukovanie organického znečistenia,

je možné predpokladať mierne **negatívne vplyvy** na integritu území Natura 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany. Avšak jednotlivé investičné aktivity zahrnuté v uvedených opatreniach je potrebné posudzovať aj na úrovni projektov podľa zákona alebo podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledkov posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu s celoštátnym dosahom podľa zákona, pri ktorom bol hodnotený návrh samotného strategického dokumentu, kvalita zhodnotených výsledkov, ich výpovedná hodnota, strategické ciele a spôsob ich dosiahnutie, ale aj celkový dosah a účinok vplyvov na životné

prostredie a zdravie obyvateľov uvedených v správe o hodnotení z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, v súlade s ostatnými strategickými dokumentmi na globálnej, európskej a národnej úrovni, ďalej forma a obsah spracovania správy o hodnotení, stanovísk dotknutých subjektov, výsledku verejného prerokovania a konzultácií a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

v ďalšom procese schváliť strategický dokument s celoštátnym dosahom

„Vodný plán Slovenska“ pozostávajúci

- **Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja a**
- **Plánu manažmentu správneho územia povodia Visly,**

ktorého súčasťou sú programy opatrení na dosiahnutie cieľov rámcovej smernice o vode do roku 2015 resp. 2021, až 2027.

2. Odporúčaná variant

Uvažované variantné riešenie zohľadňuje ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Na základe komplexného posúdenia vplyvov činnosti na životné prostredie z pohľadu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom sa odporúča navrhovaný variant, nakoľko je environmentálne prijateľný a realizovateľný.

3. Odporúčanie na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu VPS na životné prostredie, s ohľadom na úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu VPS, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku konzultácií a verejného prerokovania a záverov odborného posudku, sa navrhujú nasledovné odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, a úpravu návrhu strategického dokumentu:

- a) V celom dokumente je potrebné v súvislosti s územiami Natura 2000 používať namiesto „stanovišťa“ slovo „biotopy“.
- b) Preformulovať kapitolu 5.3.6 Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja v zmysle stanoviska MŽP SR, Sekcie ochrany prírody a krajiny.
- c) V blízkom období sa predpokladá prijatie aktualizácie Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015-2021 (a jeho Akčného plánu na roky 2015-2018) s vládou SR s opatreniami relevantnými pre všetky posudzované strategické dokumenty a odporúča sa aby boli tieto materiály zmienené aj v strategickom dokumente.
- d) Zvážiť preklasifikovanie vodného diela Slatinka na vodárenskú nádrž Slatinka.
- e) Sledovanie kvalitatívnych parametrov pôdy a pôdneho horizontu za účelom možnej migrácie znečisťujúcich látok k hladine podzemnej vody, respektíve jej splachovanie povrchovou vodou.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa zákona na základe oznámenia, pripomienkovania, rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu, správy o hodnotení, návrhu predmetného strategického dokumentu, pripomienkového konania k správe, a návrhu variantu strategického dokumentu, výsledkov verejného prerokovania, odborného posudku a konzultácií. Pri hodnotení vplyvov na životné prostredie a vypracovaní stanoviska z procesu posudzovania vplyvov sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona. Z výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie vyplynulo, že hodnotený variant strategického dokumentu

„Vodný plán Slovenska“ pozostávajúci z plánov

- manažmentu správneho územia povodia Dunaja a
- manažmentu správneho územia povodia Visly,

je prijateľný z hľadiska celkových pozitívnych a negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Posudzovaný strategický dokument VPS umožní zmierniť negatívny dopad kontaminácie najmä vodnej zložky, ale aj pôdy a pôdneho horizontu, zabezpečí komplexnú ochranu prírody a je predpoklad, že účinnými opatreniami sa zmierni aj dopad na zdravotný stav obyvateľov.

Vytvoria sa optimálne podmienky pre financovanie objektov zmierňujúcich negatívne dopady a nákladovo efektívne sa dosiahne redukcia vplyvu negatívnych látok na kvalitu a množstva najmä vodnej zložky životného prostredia.

Odporúčanie schváliť strategický dokument VPS je možné odôvodniť aj tým, že okrem pozitívneho sociálno-ekonomického efektu sa prijatými opatreniami aktuálny stav životného prostredia a zdravie obyvateľov ako dôsledok vplyvu znečisťujúcich látok, dlhodobo hodnotený a sledovaný ako negatívny a neprijateľný stav, bude **zlepšovať**.

Je predpoklad, že v roku 2020 až 2027 sa dosiahne kvalitatívne prijateľný limit znečisťujúcich látok vo vodách na Slovensku, ktorý bude v súlade s limitami stanovenými smernicami EÚ, a tým aj očakávané kvalitatívne a kvantitatívne prínosy smernice.

5. Návrh monitoringu

Obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu VPS na životné prostredie.

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať či realizované opatrenia sú v súlade so stanovenými cieľmi. Vzhľadom na charakter strategického dokumentu je možné stanoviť vplyv VPS na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v súlade so sledovaním a vyhodnocovaním systému indikátorov, ktoré by zaručovali minimalizáciu negatívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva v:

- systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečovaní odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Na účel sledovania a vyhodnotenia vplyvov a ich porovnania s vplyvmi uvedenými v správe o hodnotení je možné sa orientovať najmä na výsledky existujúceho monitoringu, ktoré zabezpečujú odborné organizácie ako sú SHMÚ, VÚVH, SVP a pod.).

Podľa RSV sa vyžaduje zhromažďovať a spravovať informácie o type a veľkosti významných antropogénnych vplyvov, ktorými sú negatívne ovplyvnené útvary povrchovej a podzemnej vody v každom správnom území, povodí, regióne, hydrogeologickom rajóne.

Antropogénne vplyvy ako napr. poľnohospodárske aktivity, priemysel, doprava, výroba energie a rozvoj urbanizácie významne vplyvajú na vodné prostredie, preto je najmä potrebné ich vyhodnotiť pre účely manažmentu povodí a rozhodovania o vhodných opatreniach na ich riešenie a znižovanie v súlade s ekonomickými stimulmi.

Monitorovanie environmentálnych vplyvov v rámci VPS pozostáva zo sledovania nasledujúcich prvkov:

- Povrchové vody
 1. organické znečistenie,
 2. znečistenie živinami,
 3. znečistenie prioritnými látkami a látkami relevantnými pre SR,
 4. hydromorfologické zmeny,
 5. iné významné vplyvy – invázne druhy.

- Podzemné vody
 1. znečisťovanie vôd dusíkatými látkami,
 2. znečisťovanie vôd pesticídnymi látkami,
 3. znečisťovanie vôd ostatnými látkami,
 4. ovplyvňovanie kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd.

Účelom monitorovania environmentálnych vplyvov podľa RSV je získanie údajov o súčasnom stave útvarov povrchových a podzemných vôd, či budú dosiahnuté stanovené výstupy realizáciou navrhovaných opatrení na elimináciu negatívnych vplyvov, a či sa plnia výsledkové ukazovatele. Komplexný a efektívny monitorovací systém je dôležitý nielen pre sledovanie procesu vykonávania a implementácie environmentálnych cieľov vychádzajúcich z RSV, ale je aj základom pre úspešné hodnotenie.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu je systém navrhovaných preventívnych opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie, zdravie obyvateľstva, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť orientovaný na zabezpečenie optimalizácie realizácie jednotlivých činností vo vzťahu k environmentálnym cieľom strategického dokumentu:

- Základom monitorovania vplyvov VPS na životné prostredie, zdravie obyvateľstva, atď. bude na úrovni jednotlivých činností /projektov napĺňanie podmienok vyplývajúcich zo záverečných stanovísk environmentálneho posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie tzv. EIA procesu (Environmental Impact Assessment), ktoré vydáva MŽP SR v zmysle zákona. Monitorovanie je tak naviazané na výsledky EIA procesu, kde sú zadefinované povinnosti, ktoré vyplývajú pre realizátora činnosti (projektu) a sú závislé od charakteru projektu a jeho vplyvu na životné prostredie.
- V rámci monitorovania životného prostredia je potrebné zabezpečiť pravidelné sledovanie vplyvov v rôznych štádiách prípravy stavby, realizácie a prevádzky na vybraných zložkách životného prostredia vo vymedzených lokalitách, pričom úlohou analýzy výsledkov monitorovania je vyhodnotenie vplyvov stavby s následným vyvodením dôsledkov a prijatím opatrení na elimináciu tých vplyvov, ktoré budú nepriaznivé na životné prostredie. Úspešnosť spomínaných krokov a zabezpečenie objektívnosti výstupov je závislé na výbere sledovaných vplyvov, zložiek a parametrov životného prostredia a výbere lokalít na ich sledovanie.
- Osobitnú pozornosť je potrebné venovať projektom vo vzťahu k ich potenciálnym negatívnym dopadom na lokálne kvalitatívne parametre životného prostredia, ochranu biotopov a humánneho životného prostredia.
- Pri rozhodovaní o výbere vhodných (účinných) technických opatrení dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po ukončení spolufinancovaného projektu a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých efektov.
- Pri rozhodovaní o výbere účinných opatrení sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov na nadmiestnej úrovni.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy spôsobené implementáciou strategického dokumentu na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľstva sú horšie ako uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie.

Monitorovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie na úrovni jednotlivých projektov

Na úrovni konkrétnych projektov, ktoré v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona. majú stanovené monitorovanie na základe výsledkov z posudzovania navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, sa bude sledovať realizovanie opatrení, ktoré z procesu vyplynú

6. Vyhlásenie sumarizácie, ako boli začlenené do úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviska verejnosti k správe o

hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Podľa § 17 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov je MŽP SR, Sekcia vôd ako obstarávateľ, resp. rezortný orgán povinné zohľadniť stanovisko MŽP SR, Odbor environmentálne posudzovania predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom Vodný plán Slovenska. Rezortný orgán následne uvedie v doložke vplyvov na životné prostredie výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením.

Ak však MŽP SR, Sekcia vôd nezohľadní pripomienky vyplývajúce z tohto stanoviska z posúdenia strategického dokumentu Vodný plán Slovenska a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov povinné svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu s týmto stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu VPS schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu. MŽP SR, Sekcia vôd zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnilo a zapracovalo do tohto návrhu, ako zohľadnilo obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnilo dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnych alternatív strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s MŽP SR, Sekcia vôd informácie podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR, Sekcia vôd následne doručí schválený strategický dokument VPS, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR, odbor environmentálneho posudzovania a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

MŽP SR, odbor environmentálneho posudzovania súčasne zverejní schválený strategický dokument VPS spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na svojom webovom sídle.

Z procesu posudzovania vyplynulo že navrhovaný variant na základe komplexného posúdenia vplyvov činnosti na životné prostredie z pohľadu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom environmentálne prijateľný a realizovateľný. Každá stavba bude monitorovaná podľa zákona. Monitorovanie je tak naviazané na výsledky procesu posudzovania vplyvov, kde sú zadefinované povinnosti, ktoré vyplývajú pre realizátora činnosti (projektu) a sú závislé od charakteru projektu a jeho vplyvu na životné prostredie.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategického dokumentu.

Podľa § 6 a ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie má zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo sa zúčastniť na príprave a posudzovaní vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu. V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu VPS sa verejnosť podľa §6a zákona zainteresovala prostredníctvom:

1. možnosti podať písomné stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom podľa § 17 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,
2. účasti na konzultáciách podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov,
3. možnosti podať písomné stanovisko k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom určenom podľa § 17 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov a
4. účasti na verejnom prerokovaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom podľa § 17 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov.

Pripomienky verejnosti boli analyzované v odbore posudku avšak vzhľadom na ich všeobecnosť a dostatočné objasnenie v správe o hodnotení strategického dokumentu nebolo uskutočnené ich zapracovanie do samotného strategického dokumentu Vodný plán Slovenska.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

Mgr. Jana Miklasová

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

RNDr. Gabriel Nižňanský,
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 08.07.2015